

Sygn. akt II AKa 329/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 października 2013r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie - II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA – Hanna Wnękowska

Sędziowie: SA – Anna Prokopiuk

SA – Paweł Rysiński (spr.)

Protokolant: – st. sekr. sąd. Katarzyna Rucińska

przy udziale Prokuratora Jerzego Mierzewskiego

po rozpoznaniu w dniu 28 października 2013 r.

sprawy P. K.

*oskarżonego z art. 280 § 1 k.k. w zb. z art. 156 § 1 pkt 2 i § 3 k.k. w zw.
z art. 11 § 2 k.k.*

na skutek apelacji, wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego W. P. w. W.

z dnia 29 maja 2013 r. sygn. akt V K 25/12

uchyla wyrok w zaskarżonej części tj. w stosunku do oskarżonego P. K. i sprawę w tym zakresie przekazuje Sądowi Okręgowemu W. P. w. W. do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego W. – P. w. W. z dnia 29 maja 2013 r. **P. K.** został uznany za winnego tego, że:

- w dniu 16 marca 2011 roku w W. w mieszkaniu przy ulicy (...), używając wobec W. K. przemocy polegającej na dwukrotnym uderzeniu go gumowym młotkiem w tył głowy; dokonał kradzieży na szkodę pokrzywdzonego pieniędzy w kwocie nie mniejszej niż 800 złotych; przy czym działaniem swym spowodował u W. K. ciężki uszczerbek na zdrowiu w postaci urazu głowy ze złamaniem kości sklepienia i podstawy czaszki, krwawieniem śródczaszkowym i dołączającym się obrzękiem mózgu powodujące u niego chorobę zazwyczaj zagrażającą życiu, w następstwie czego pokrzywdzony zmarł

tj. przestępstwa z art. 280 § 1 kk. w zb. z art. 156 § 1 pkt 2 i § 3 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Za tak przypisany czyn z mocy art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. Sąd wymierzył mu karę 8 lat pozbawienia wolności.

Wyrok zaskarżył apelacją na korzyść oskarżonego jego **obrońca** zarzucając mu:

1. mającą wpływ na treść wyroku rażącą obrazę prawa procesowego, tj. art. 2 § 1 pkt 1 k.p.k. oraz art. 7 k.p.k., wobec naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów i dokonanie oceny dowolnie, w sposób sprzeczny z zasadami wiedzy i

doświadczenia życiowego, jak również sprzeczny z całokształtem zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, poprzez uznanie, że oskarżony P. K. popełnił zarzucany mu aktem oskarżenia czyn, bez wiarygodnych dowodów wskazujących na winę oskarżonego, podczas gdy „prawidłowa ocena dowodów prowadzić powinna do wniosku, iż oskarżony K. dokonał kradzieży pieniędzy należących do pokrzywdzonego W. K.;

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjęty za podstawę Wyroku i mający wpływ na jego treść, polegający na:

- przyjęciu, iż P. K. uderzył pokrzywdzonego W. K. dwukrotnie gumowym młotkiem w tył głowy, podczas gdy jest to sprzeczne z wyjaśnieniami oskarżonego K., pozostaje również sprzeczne z opinią biegłej z zakresu medycyny sądowej, która w swojej opinii nie stwierdziła ran tłuczonych tylnej części głowy, ponadto biegła określiła, iż doszło do 5-ciu urazów, a w związku z tym, iż lokalizacja dwóch z obrażeń jest na tyle zbliżona, że mogła powstać od jednego urazu, biegła określiła, iż ilość doznanych przez pokrzywdzonego urazów było co najmniej cztery;

- po otrzymaniu uderzeń młotkiem, pokrzywdzony W. K. zaczął krzyczeć, podczas gdy jest to sprzeczne z zeznaniami sąsiadki I. Z. oraz sąsiada B. M., którzy nie słyszeli krzyków, a odgłosy innego charakteru, ponadto częstotliwość dźwięków słyszanych przez I. Z. odbiega od ustalenia, iż doszło do dwóch uderzeń młotkiem;

- uznaniu, iż z domu przy ul. (...) w W. jako pierwszy wybiegł T. W. (1), podczas gdy pozostaje to w sprzeczności z wyjaśnieniami T. W. (1), jak również z wyjaśnieniami P. K.;

- przyjęciu, iż P. K. poinformował T. W. (1), że z uwagi na swoje długi musiał w krótkim czasie zdobyć pieniądze, podczas gdy P. K. zaprzeczył by tak było, co więcej ustalenie Sądu, iż oskarżony K. posiadał długi sprzeczne jest z zeznaniami K. W. oraz A. K..

W konkluzji skarżący wniósł o uniewinnienie oskarżonego, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja okazała się zasadna w niewielkiej jedynie części i to takiej, którą Sąd odwoławczy wyinterpretował z jej pisemnych motywów, bowiem skarżący w jej części wstępnej zarzutu podlegającego uwzględnieniu nie wykazał.

Na k. 5 pisemnego uzasadnienia apelacji podniósł natomiast, że przyjęcie, iż urazy głowy pokrzywdzonego powstały w wyniku dwukrotnego uderzenia młotkiem (przez oskarżonego, jak ustalił Sąd pierwszej instancji) stanowi naruszenie reguł oceny dowodów z art. 7 k.p.k., skoro (k. 6 apelacji) jednocześnie przyjął Sąd, że uderzenia gumowym młotkiem oskarżony zadał w prawą boczną okolicę głowy, a obrażenia czaszki skutkujące zgonem pokrzywdzonego występują po lewej stronie głowy.

Kwestia ta ma zasadnicze znaczenie dla rozstrzygnięcia o zamiarze z jakim działał oskarżony i rodzaju winy jaką można mu przypisać. Ustaleniom i ocenom z tym związanym Sąd Okręgowy nie sprostał. Brak rozważań w tym przedmiocie w pisemnych motywach wyroku nie pozwala w istocie na zrozumienie poglądu tego Sądu na prawną ocenę zachowania oskarżonego, a w konsekwencji kontrolę instancyjną tej części zaskarżonego wyroku. Już to tylko musiało skutkować uchyleniem wyroku w zaskarżonej części i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania. Sąd Apelacyjny ograniczył rozpoznanie apelacji do wyżej wskazanego uchybienia, zgodnie z art. 436 k.p.k., albowiem było to wystarczające do wydania orzeczenia, a rozpoznanie pozostałych wskazanych w apelacji uchybień byłoby przedwczesne.

Jak należy rozumieć z opisu czynu przypisanego oskarżonemu w wyroku P. K. w celu dokonania kradzieży pieniędzy posiadanych przez pokrzywdzonego użył wobec niego przemocy „polegającej na dwukrotnym uderzeniu go gumowym młotkiem w tył głowy ... czym spowodował u W. K. ciężki uszczerbek na zdrowiu w postaci urazu głowy ze złamaniem kości sklepienia i podstawy czaszki ... w następstwie czego pokrzywdzony zmarł”.

Tymczasem z zeznań świadka T. W. wynika, że oskarżony zadał pokrzywdzonemu dwa uderzenia młotkiem w prawą „tylną część głowy, pierwszy raz tuż nad szyją”. Z kolei biegła przeprowadzająca sekcję zwłok pokrzywdzonego stwierdziła z prawej tylnej części głowy ofiary – ranę tłuczoną prawej okolicy ciemieniowej i otarcie naskórka prawej okolicy naramiennej. Pozostaje to w zgodzie z zeznaniami świadka W.. Przyczyną zgonu W. K. nie były te obrażenia (wywołane uderzeniami gumowego młotka), a obrażenia lewej części czaszki – złamania kości jej sklepienia u podstawy i będące ich następstwem obrażenia mózgu. Te zaś powstały po upadku pokrzywdzonego na twarde podłoże i uderzenia o nie lewą stroną głowy (opinia biegłej).

Sąd pierwszej instancji w ogóle nie wyjaśnił dlaczego przypisał oskarżonemu w wyroku zamiar bezpośredni spowodowania obrażeń z

art. 156 § 1 pkt 2 k.k. Co więcej w ogóle nie rozważał czy obrażenia doznane przez pokrzywdzonego, których następstwem był jego zgon, nie zostały przez oskarżonego zawinione nieumyślnie. Rana tłuczona prawej okolicy ciemieniowej i otarcie naskórka prawej okolicy naramiennej pochodzące od uderzenia gumowym młotkiem nie wydają się ciężkim uszczerbkiem na zdrowiu (zwłaszcza w postaci choroby realnie zagrażającej życiu). Dalsze zaś następstwa przestępczego i umyślnie zawinionego działania oskarżonego K., a to upadek pokrzywdzonego i doznane w jego następstwie ciężkie obrażenia głowy skutkujące zgonem nie zostały przez sąd poddane ocenom w zakresie winy – umyślności i jej formy, nieumyślności i jej odmian. Ustalenie zamiaru spowodowania przez sprawcę jakiegokolwiek innego uszczerbku na zdrowiu pokrzywdzonego niż określony w art. 156 § 1 k.k. (tj. ciężkiego) i jednocześnie spowodowanie śmierci pokrzywdzonego winno być natomiast rozważone (ocenione) w aspekcie odpowiedzialności z art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 155 k.k. Jeśli bowiem oskarżony swym umyślnym zachowaniem nie spowodował ciężkiego uszczerbku na zdrowiu pokrzywdzonego to nie można mu przypisać jego następstwa z art. 156 § 2 k.k. (m.in. Kodeks karny Komentarz, red. A. Zoll, Zakamycze 2006 str. 350, post. SN II KK 80/05 z dnia 3 stycznia 2006 r. – OSN 2006 r. poz. 38).

Powyższe sprawia, że zaskarżony wyrok nie mógł się ostać. Ponieważ ustalenia i oceny o których mowa powyżej dotyczą istoty odpowiedzialności oskarżonego za zarzucane mu przestępstwo winien ich dokonać Sąd pierwszej instancji.

Rozpoznając sprawę ponownie Sąd winien przeprowadzić dowód z uzupełniającego przesłuchania biegłego anatomopatologa, który oceni jakiego rodzaju uszczerbek na zdrowiu pokrzywdzonego stanowią obrażenia spowodowane uderzeniem gumowego młotka zadane mu przez oskarżonego. Następnie oceni czy następstwa tego zachowania, a to upadek pokrzywdzonego i uderzenie głową o twarde podłoże wywołujące ciężkie obrażenia czaszki i mózgu skutkujące zgonem W. K. winny być objęte jedną z form umyślności, czy też oskarżonemu można przypisać jedynie nieumyślne spowodowanie śmierci pokrzywdzonego. Swój pogląd Sąd należyście i przekonująco uzasadni.

W zakresie dowodów, które nie miały wpływu na uchylenie wyroku Sąd będzie mógł postąpić zgodnie z treścią art. 442 § 2 k.p.k.

Z tych przyczyn orzeczono jak wyżej.